

[Boligministeren.]

geriet er for dyrt eller ej. Det kan i lige så høj grad være udtryk for, at behovet for det, man netop bygger, er ved at være dækket. Der bliver da en boligreserve, og denne boligreserve — en sådan havde man jo også før krigen — er som ofte påpeget en nødvendighed for at give beboerne en valgmulighed, hvilket letter omflytningen inden for boligmassen med henblik på en mere hensigtsmæssig udnyttelse af denne.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Af *Kai Moltke* til boligministeren:

„Vil ministeren fremskaffe konkret statistisk materiale til belysning af omfang og form for tillægslån og omprioritering i den ældre boligmasse, og vil ministeren tilstræbe begrænsning af långivning og kræve større kontant egenkapital ved konsortiers og enkeltpersoners køb af større grunde til byggeri?“

Kai Moltke: Når jeg har stillet dette spørgsmål — som i og for sig er et dobbeltspørgsmål — til den højtærede boligminister, er det, fordi disse spørgsmål til en vis grad er blevet aktualiseret ikke alene i et udvalg fra mit partis side, men også i høj grad i pressen. Jeg må lige anmode om tilladelse til et kort citat fra den konservative presse, fra *Jyllands-Posten* for i dag. Det drejer sig netop om belåning af den gamle boligmasse. I denne artikel hedder det med fornuft:

„Det er den almindelige opfattelse, at en ikke ringe del af disse lån går til privatforbrug, til køb af bil og meget andet. Og det kan ikke være obligationsmarkedets opgave at finansiere forbrug, siges det på børsen og i bankverdenen.“

Det er et konservativt standpunkt, som jeg for en gangs skyld kan tiltræde. Men hvordan ligger det da med belåning i den gamle boligmasse? For kort tid siden fremsatte bladet *Boligen* den påstand, at af det store udbud af obligationer, der trykker kurserne, skulle i øjeblikket cirka halvdelen stamme fra optagelse af lån i den ældre boligmasse. Det er ulykkeligvis en af de ting, som vi ikke har nogen statistik over; men jeg må igen anmode om tilladelse til et kort citat; det er fra det sidste nummer af *Ingeniørens*

Ugeblad, altså skrevet af dem, som har med disse ting at gøre. Der står:

„Bag kravet om større forhåndsoptagning i boligbyggeriet ligger som bekendt ønsket om at få aflastet obligationsmarkedet. Men er denne vej nu også den eneste at gå? Redaktionen bekendt hidrører — taget som et gennemsnit — måske op mod halvdelen af de på børsen udbudte obligationer fra omprioritering af den bestående boligmasse. Den næsten inflationsagtige stigning i grund- og ejendomspriserne påvirker således her aktiviteten i langt højere grad end den normalt særdeles beskedne afskrivning, der sker over kredit- og hypotekforeningslånene.“

Jeg tror, at ikke mindst landets overhus i selvbestaltet forstand, lederen af nationalbanken, skulle bide mærke i den levende situation, når han giver sine råd til regering og folketing!

Det næste spørgsmål, som jeg her skal komme ind på, ligger på samme område, men drejer sig om et endnu mere katastrofalt forhold, for det er jo ikke alene i færdige bygninger, der spekuleres. Det ærede medlem hr. *Thestrup* har lige her fremdraget tragedien for selvbyggerne, men det er jo ikke sådan, at tragedien kommer af sig selv, og den kommer allermindst fra himlen, den kommer som bekendt lige så tit fra djævelens agenter, djævelens lokale repræsentanter på lånemarkedet. Hvad viser den så meget omtalte selvbyggerhistorie? Den viser, at der har været 3 ejerskifter, præget af en bestemt finansgruppe her i landet.

Først tilhører denne Ryttergård et brødrepar — brødrene *Mortensen* kalder man dem. Hvad behæftelse angår, havde man i denne ejendom på 52 tdr. land i alt lån på 2,3 mill. kr. Af dette lån stammede rimeligvis hele købesummen på godt 1,2 mill. kr. fra et lån optaget gennem *Brask Thomsens selskab, Ultim*. Ved sidste salg var denne post nedbragt til 911.000 kr. I maj 1963 finder der et nyt ejerskifte sted, nu til udstykning, og hvad blev resultatet? At en køber overtager denne ejendom for 3,1 mill. kr., uden at køberen præsterede en øre i kontant eget indskud, men han låner 555.000 kr. i *Finansbanken*, som jo lige har forhøjet indlånsrenten til 8 pct. Den 29. januar i år får vi det tredje salg,